

НАРОД

БРОЈ 15 ЛЕНГА
»Народ« излази свакога дана по подне.
Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.
Власник
КРСТА Ј. МИЛЕТИЋ

БРОЈ 15 ЛЕНГА
Рукописи се не враћају.
Огласи и белешке наплаћују се по погодби.
Редакција је у улици Коломбо број 6.

ДИКТАТУРА ПРАВА

Америка је увела у снагу предлог закона Овермановог, којим се поверава председнику Вилзону неограничена власт да би усредоточио и учврстио сву активност за рат. Он мора да мења по својој вољи постојеће организације, и да ствара поље без решења парламента, изузимајући само изгласавање кредита.

Тиме је створена нова власт, по начину Вилзоновог: Диктатура Права.

Величанствен одговор на Тирању Силе, којом два цара претендују да владају савезом, и њиховим двојним савезом! Треба имати вере у практично спровођење овога закона. Сједињене Државе су још у почетку рата теледе јединство команданте. Оне су га чак оствариле и за себе изгласавањем предлога Овермановог.

Због своје чврсте отпорности Вилзон је дошао до свога врхунца. То је триумф његове личне политике, за опште добро државе.

Још као млад студент имао је за циљ: радити. Рад, то је карактеристика његове каријере, како као председник Њу-Џерсеја, тако исто као председник у Белој Кући.

Колико је размишљао да објави рат, толико сад ради за рат. По њему, снага до краја, без граница, никако малксаванс! И пре гласања предлога закона

Овермановог, његова је власт била велика — већа од ма кога уставног монарха, јер је њега поспео на власт народ.

Једна цезарска демократија, где народни изабраник има у будуће највишу власт, ево, до чега су дошле данас Сједињене Државе.

Са другим човеком уместо Вилзона, изгледина будућност могли би да застрашују. С њим, они успокојавају. Како ће он употребити ову апсолутну власт? Његова изјава одговара: да обезбеди демократији сигурност у свету... Да закључи трајни мир по жељи света и инспирацијама појединих народа... и да загарантује образовањем Друштва Народа плодове, које би донео рат... То су принципи због којих се бори на нашој страни, најреалистичнија од свију народности. Што се тиче срестава ми их имамо. Војнички срестава се увећавају из дана у дан. Исто тако се увећавају и морал и економска срества Савезника.

И можда ће се баш на овоме терену припремити и довршити — брже него ли што се верује, нарочито ако председник, апсолутни господар, примени закон Оверманов — победничка офанзива савезника.

Јединство економског фронта је остварено снабдевањем и поделом сировина царинским тарифама, заједничком трговинском политиком

Савезника, — политиком, која је могућа јер су пали сви стари уговори — моћи ћемо до се одупремо «Мител Европи.» «Централ Атлантиком.»

И због ове претње дрхти Немачка и поред свога триумфа на истоку. Војници француски, енглески и сада амерички умеће и знаће да одговоре војнику немачком. А после, после је ред одговорити немачком трговцу. То јест треба му казати све што буде било згодно да се каже, а нарочито, истину. Нико не сумња, да ће председник Вилзон и ово примити на себе.

V. M.

ОСТАЦИ АФЕРА

Париз. — Банкар Цуко ухапшен је у болници Клермон Феран. Окривљен је да је имао везе са непријатељем. Листови кажу, да је Цуко био мобилисан у ауавским пуковима.

Једном се истрагом открило, да је он у јуну 1916 купио више од сто хиљада франака руских купона за рачун банке Ерибах из Беча. Другим истрагама открило се, да је партије од вредности, који су били украдени за време немачке окупације у Клермону и Оави, откупио Цуко, нарочито аустријску ренту. Ову је куповину навео преко женевских агената.

Цуко је био директор «Банк Превојант» у Женеви а живео је и у Италији, где је имао доста добрих послова. Листови кажу, да је банкар био упућен у Италију у некој мисији.

У исто време, кад је Цуко ухапшен у Клермону, ухапшен је у Паризу његов ујак Монаџо, код кога су

паћени купони, које су Немци украли у окупираним крајевима. Ухапшена су такође и два саучесника, неки Жокар и Жено.

Истрага је утврдила, да је Цуко био у вези са неким Американцем Вилсоном који је пак одржавао сталну везу са банкама из Беча и Берлина.

ПОЗДРАВ МОРНАРА

Лондон. — Генерални председник националног удружења морнара и ложаца, Хевлок Вилсон упутио је Клемансу ову депешу: «Имам част, да Вам у име морнара и ложаца старе Енглеске најтоплије заблагодарим што сте се одрекли, за после рата, клаузуле најповлашћеније нације.

Ми, морнари, решени смо на борбу до краја те да се одужимо Хунима како то заслужују. Ми смо одлучили да пловимо морем без и једног Немца у нашој посади и да не преносимо немачку робу. Немци су нечасно убили 15.000 морнара чебораци.

Сваки енглески патриот, човек или жена, с нама је у нашој чврстој одлуци, да казнимо Хуне, за њихове злочине против човечанства.»

ГЛАД У АУСТРИЈИ

Царх. — Из Беча: Бедна и глад бесне у Аустрији. Често се могу видети по улицама људи како падају мртви од глади. Стаиовништво је запрепашћено од помисли шта ће се све догодити у јуну, јулу и августу, кад почну и епидемије, као што је то било већ прошле године.

ИТАЛИЈАНСКИ ФРОНТ

Рим. — Ратни дописници јављају, да непријатељ непрестано гомила снаге на нашем фронту. Битка започета у Француској прошириће се све до Пјаве. Број аустријских дивизија, размештених између првих и последњих линија, које смо могли контролисати, износи око шездесет. Али има разлога да се верује, да у ствари превазилазе поменути број.

Гомилање се доиста врши данас на знатној удаљености од борбене зоне и у последњем часу кренуће се трупе у линију. У позадини непријатељ скупља, преуређује и шаље према нашем фронту све што Аустрија може још бољега да сабере.

Скора офанзива, од које нас дели можда неколико дана, биће велики напор са великим циљевима. Као што Немачка напада у Француској, тако и Аустрија напада наш фронт у нади да ће свршити рат, али слабе су вероватности да би нас, непријатељ могао изненадити а наше трупе очекују удар прожете високим моралом.

ЗАХТЕВ СОЦИЈАЛИСТА

Париз. — Социјалистичка група донела је одлуку да у Скупштини путем интерпелације добије од владе обавештење о спољној политици савезничких влада. Група није још одредила ко ће од чланова групе развити ову интерпелацију али се потврђује у кулоурима, да ће у току дискусије говорити Алберт Тома, Семба и Кап сен. Али да не би у овом моменту ометала владу у вођењу рата, социјалистичка је група одлучила накнадно да ово питање изнесе кад околности буду то дозволиле.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Лондон. — Ратни дописник енглеског Радија јавља: Између Ене и Марне, и ако борба траје дуж целе линије, може се казати, да је престало немачко напредовање и сада се воде само локалне борбе. И међутим док непријатељ тврди, да је заузео Шоден и висове западно од Шато-Тиери, Французи су повратили село Фаврон и Мон де Шоави.

Париз. — Општа ситуација на целој дужини фронта побољшала се много последњег дана, захваљујући сјајним противнападима Француза.

Париз. — (Званично) француска је авијатика била врло активна 19 и

20 маја. Оборена су 34 немачка аероплана и 34 избачена из строја; запаљена су 4 балона. Француске ескадриле за бомбардовање увећале су своје излете на целој зони борбеног фронта. Вачено је 130.000 кила експлозива на возове, трупе, полазне тачке и на догоре, нарочито у предлогу Кроки, Соасон, Виерзи, Виљер-Елон, Неји Сен Фрон, Фер ал Гардаанов ит.д. 19 и 20 маја топовима унаштили смо још 4 непријатељска аероплана.

Париз. (Званично.) — Локални напади наставили су се јуче цео дан и у ноћ на северној ивици шуме Карлпон, лена, мољаше, преклињаше; она одговараше увек исто: «Да је сувише ружна за удају.»

— Свршиће се —

ШАЛА И ЗАБАВА

«Авраме, мораш ми купити завесе за прозоре моје собе за тоалету. Преко пута станује један младић, па ме може посматрати при тоалети.»

— «Море, Саро, остави се завеса! Чим те угледаш наместиће оч завесе па својим прозорима.»

Кад је један чувени винарски трговац умирао сазове своје синове и рече им: «Децо, пре но што пођем на онај свет, хоћу да вам саопштим једну тајну радње наше, до које сам дошао дугогодишњом праксом: и од грођа се може правити вино.»

ФЕЛТОН

КАТЯ ШАНДЕС: ОГЛЕДАЛО

Онога дана кад је он у жељи милостињу, потом, ништа да ли она пристаје да одједаред усукну са ципође за њега, она подрвце, одиста, али то не беше никакко услед страха; људи који би, видећи њен смех, помислили да се она исмељно, и шта сте видели? Говорите.

— Најружнију ствар на земљи!

— Јамачно, то нисам никако ја, рече Зумбулка, смешећи се.

— Нажалост! да, једно дете, ви сте то. Има доста одавно како сам се родила, али још никад нисам срећла тако гадно лице као што сте ви.

— Ја сам ружна, ја?

— Сто пута више него

што би се могло то изразити.

— Шта! моје очи?

— Оне су сиве као прашина, али то не би било ништа кад не би гледали тако разроко што може непријатније бити.

— Моја уста...

— Она су бледа као старе јесење цвет.

— Моји зуби...

— Ако би се лепота зуба састојала у томе да буду широки и жути, ја не бих знала за лепше него што су ваши!

— Ах! бар, моје уши...

— Оне су тако велике, тако црвене и тако длакаве, под вашом косом као од кучине, да их човек не може гледати без ужаса. Ја никако нисам лепа, ја лично, а међутим мислим да ја сам ружна. Ја не разумем како ви можете само да издржите да ме погледате.»

Затим стара жена — то

је морала бити нека злавила, пријатељица пакосне краљице, — побеже дајући од себе ужасан кикот, док међутим Зумбулка паде, свега уплакана, на једну клупу између две јабуке.

IV

Ништа није било у стању да је одврати од његове туге. «Ја сам ружна! Ја сам ружна!» понављаше она непрестано. Узалуд је њен вереник увераваше о противном кунући се најтежим заклетвама. «Оставите ме! ви лажете, из сажаљења. Сад све разумем. То није љубав што ви осећате према мени то је сажаљење! Просјакиња није имала никаквог интереса да ме вара; зашто би то учинила? И сувише је истинито: ја сам ружна. Ја не разумем како ви можете само да издржите да ме погледате.»

Да би је разуверио он помисли да позове много људи код ње; сваки човек изјави да Зумбулка беше створена како се само може пожелети за насласу очију; шта више већина жена рекоше о томе тако исто, на начин нешто мање потврдан. Све то је само оправдаваше; јадна девојка остајаше упорна у убеђењу да је предмет ужаса; сви сте се договорили, да ме уверите да то не посотији!» и, како је њен обожавацац жураше да одреди при свем том дан њиховог венчања: «Ја, да будем ваша жена! узвикну она, каквад! Ја нас и сувише нежно вољем те вам не могу дати на дар ствар тако ружну као што сам ја.»

Ви можете лако погодити какво беше очајање овог младића тако искрено залубљеног. Он паде на ко-

лена, мољаше, преклињаше; она одговараше увек исто: «Да је сувише ружна за удају.»

— Свршиће се —

ШАЛА И ЗАБАВА

«Авраме, мораш ми купити завесе за прозоре моје собе за тоалету. Преко пута станује један младић, па ме може посматрати при тоалети.»

— «Море, Саро, остави се завеса! Чим те угледаш наместиће оч завесе па својим прозорима.»

Кад је један чувени винарски трговац умирао сазове своје синове и рече им: «Децо, пре но што пођем на онај свет, хоћу да вам саопштим једну тајну радње наше, до које сам дошао дугогодишњом праксом: и од грођа се може правити вино.»

